

# Criteria voor maatschappelijk verantwoord inkopen

## Schoonmaak

| Code   | Criterium                                                                                                       | Onderwerp                   | Ambitieniveau |
|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|---------------|
| 021.02 | Milieukeur schoonmaakproducten voor harde oppervlakken is verplicht                                             | Schoonmaakmiddelen          | 1             |
| 021.03 | Gebruik van geconcentreerde onverdunde schoonmaakmiddelen is verplicht                                          | Schoonmaakmiddelen          | 2             |
| 021.04 | Navulbare flacons zijn verplicht                                                                                | Gebruik<br>bulkverpakkingen | 1             |
| 021.05 | Gebruik doseersystemen is verplicht                                                                             | Doseersystemen              | 1             |
| 021.06 | Periodiek vloeronderhoud moet zijn afgestemd op wensen                                                          | Vloeronderhoud              | 1             |
| 021.16 | Verplichte toelichting op verpakkingskeuze volgens Essentiële Eisen                                             | Verpakkingen                | 1             |
| 021.19 | Minimaal 5% social return is vereist                                                                            | Social return               | 1             |
| 021.12 | Secundaire/tertiaire verpakking van gerecycled materiaal                                                        | Verpakkingen                | 1             |
| 021.18 | Desinfecterende bestanddelen bij handreiniging zijn uitgesloten                                                 | Schoonmaakmiddelen          | 1             |
| 021.23 | Handzeep, textielhanddoekrollen en tissuepapierproducten voldoen aan criteria van een ISO type I milieukeurmerk | Schoonmaakmiddelen          | 2             |

## 1 Schoonmaak / Milieukeur schoonmaakproducten voor harde oppervlakken is verplicht

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 021.02
- **Onderwerp:** Schoonmaakmiddelen

De te gebruiken allesreinigers, sanitaire reinigers en ruitenreinigers voldoen aan de eisen zoals beschreven in Besluit (EU) 2017/1217 van de Commissie van 23 juni 2017 tot vaststelling van de criteria voor de toekenning van de EU-milieukeur aan schoonmaakproducten voor harde oppervlakken, of gelijkwaardig.

### *Mogelijke bewijsmiddelen*

- EU-Ecolabel certificaat, of een gelijkwaardig certificaat;
- of gelijkwaardig.

## 2 Schoonmaak / Gebruik van geconcentreerde onverdunde schoonmaakmiddelen is verplicht

- **Ambitieniveau:** 2
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 021.03
- **Onderwerp:** Schoonmaakmiddelen

De ingezette schoonmaakmiddelen hebben een minimale verdunningsverhouding van 1:100. Er geldt een uitzondering voor vochtige doekjes en andere voorbevochtigde producten en producten die voor de impregnering en bescherming van een mop worden gebruikt (tijdens het wasproces).

### *Mogelijke bewijsmiddelen*

- overzicht van de gebruikte reinigingsmiddelen en de verdunningsverhouding;
- of gelijkwaardig.

### *Bijbehorende contractbepaling*

De aanvrager moet jaarlijkse gegevens (commerciële naam en hoeveelheid in volume van de producten) en documentatie (inclusief relevante facturen of locatie-inventarissen) verstrekken waarin is aangegeven welke schoonmaakmiddelen zijn gebruikt. Voor elk product moet documentatie over de verdunningsverhouding worden verstrekt (veiligheidsinformatiebladen, gebruiksaanwijzingen of andere relevante middelen). Kan een product in verschillende verdunningsverhoudingen worden gebruikt, dan moet de meest gangbare verdunningsverhouding, zoals gestaafd met interne personeelsinstructies, worden opgegeven. De verdunningsverhouding voor gebruiksklare producten moet als 1:1 worden aangegeven.

## 3 Schoonmaak / Navulbare flacons zijn verplicht

- **Ambitieniveau:** 1

- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 021.04
- **Onderwerp:** Gebruik bulkverpakkingen

Voor de schoonmaakmiddelen wordt altijd gebruik gemaakt van navulbare flacons, waarbij de navulling geschiedt uit grootverpakkingen zoals jerrycans of cubitainers of vergelijkbare verpakkingen die bijdragen aan het verminderen van verpakkingafval.

*Mogelijke bewijsmiddelen*

- Overzicht van de gebruikte reinigingsmiddelen en wijze van verpakking;
- of gelijkwaardig.

## 4 Schoonmaak / Gebruik doseersystemen is verplicht

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 021.05
- **Onderwerp:** Doseersystemen

Voor het verdunnen van schoonmaakproducten tot de gebruiksoptelling wordt altijd gebruik gemaakt van doseersystemen.

Onder doseersystemen wordt verstaan: een doseerstation, doseerapparaat, doseerpatroon, of een alternatief dat tot hetzelfde resultaat leidt (het doseren van schoonmaakproducten). De leverancier van reinigingsmiddelen dient duidelijke doseerinstructies mee te leveren, zodat het reinigingsmiddel in de juiste hoeveelheden wordt toegepast.

*Mogelijke bewijsmiddelen*

- overzicht van de gebruikte reinigingsmiddelen en de wijze van doseren;
- of gelijkwaardig.

## 5 Schoonmaak / Periodiek vloeronderhoud moet zijn afgestemd op wensen

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 021.06
- **Onderwerp:** Vloeronderhoud

Periodiek vloeronderhoud moet zijn afgestemd op de gewenste uitstraling en duurzaam behoud van de desbetreffende vloer, zoals beschreven in het PVE.

Voor vlekverwijdering uit tapijt wordt gebruik gemaakt van reinigingsmiddelen op basis van water.

*Mogelijke bewijsmiddelen*

- overzicht van het vloeronderhoud en gebruikte reinigingsmiddelen;

- of gelijkwaardig.

## 6 Schoonmaak / Verplichte toelichting op verpakingskeuze volgens Essentiële Eisen

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 021.16
- **Onderwerp:** Verpakkingen

De inschrijver dient een toelichting te geven op de verpakingskeuze, waarbij hij aansluit bij de Essentiële Eisen die uit de Europese Richtlijn Verpakkingen en het Besluit beheer verpakkingen voortkomen. In de toelichting wordt ingegaan op:

1. de onderbouwing voor de verpakingskeuze;
2. de wijze waarop u toetst of uw keuze voor verpakkingen de meest optimale is vanuit milieu oogpunt, bijvoorbeeld met behulp van de normen NEN-EN 13427 tot en met NEN-EN 13430 of een eigen beoordelingskader;
3. welke maatregelen zijn uitgevoerd en nog zullen worden genomen, om de het volume en gewicht van de verpakking zo klein mogelijk te laten zijn en daarbij wel aan de functionele eisen op gebied van veiligheid, hygiëne en aanvaardbaarheid voor het verpakte product te blijven voldoen.

### *Toelichting voor de inkopende organisatie*

Het doel van deze eis is dat de inkopende organisatie inzicht krijgt in de onderbouwing van de leverancier voor de verpakingskeuze en de rol die de verpakingsleverancier speelt bij het verduurzamen van de verpakking. De eis stimuleert de keuze voor een verpakking die het meest optimaal is voor het milieu, door de bewuste keuze en communicatie hierover.

Meer informatie over de Essentiële Eisen en Afvalfonds Verpakkingen.

### *Mogelijke bewijsmiddelen*

- Bewijsstuk waaruit blijkt dat de normen NEN-EN 13427 tot en met NEN-EN 13430 zijn toegepast door inschrijver en/of zijn toeleverancier. Daarmee sluit de keuze voor verpakkingen in elk geval aan bij de Essentiële Eisen.
- Document waaruit blijkt dat een passend ander/eigen beoordelingskader is toegepast.
- Of gelijkwaardig.

## 7 Schoonmaak / Minimaal 5% social return is vereist

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 021.19
- **Onderwerp:** Social return

Oprachtnemer hanteert voor de uitvoering van de opdracht een norm van 5% social return.

Opdrachtnemer dient na contractsluiting een plan van aanpak in waarin wordt beschreven op welke manier invulling wordt gegeven aan deze eis. De invulling dient een relatie te hebben met de opdracht, maar hoeft niet in alle gevallen op locaties van de opdrachtnemer te geschieden. In het plan van aanpak moet ook worden beschreven op welke wijze voorkomen wordt dat er verdringing van personeel plaatsvindt door medewerkers uit de doelgroep social return.

De invulling van social return dient in het plan van aanpak te worden onderbouwd op basis van de volgende aspecten:

- totaal aantal in te zetten SR medewerkers (persoon, geen naam i.v.m. AVG);
- periode van inzet SR medewerkers;
- indicatie in te zetten medewerkers (bijv. WWB, WSW, WIA etc.);
- wervingskanaal (bijv. gemeente, UWV etc.);
- over het contract te halen waarde van de [x].

Onder social return vallen de hieronder genoemde doelgroepen:

- a. Wet Werk en Bijstand (WWB) gerechtigden, die langer werkloos zijn dan 12 maanden, 50 jaar of ouder zijn en/of die zonder re-integratieondersteuning of andere begeleiding niet zelfstandig aan werk kunnen komen.
- b. Werkloosheidswet (WW) gerechtigden, die langer werkloos zijn dan 12 maanden, en/of 50 jaar of ouder zijn.
- c. Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA) gerechtigden.
- d. Regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA) gerechtigden.
- e. Wet Arbeidsongeschiktheid zelfstandigen (WAZ) gerechtigden.
- f. Wet Arbeidsongeschiktheidsvoorziening Jonggehandicapten (WAJONG) gerechtigden.
- g. Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werkloze werknemers (IOAW) gerechtigden.
- h. De Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen (IOAZ) gerechtigden.
- i. Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) geïndiceerden.
- j. Leer/werkplekken voor niet uitkeringsgerechtigde werkzoekenden (nuggers).
- k. Leer/werkplekken voor vroegtijdig schoolverlaters en jongeren met onvoldoende kwalificaties.
- l. Leer/werkplekken in het kader van BOL/BBL opleidingen, VSO en/of praktijkscholen

## 8 Schoonmaak / Secundaire/tertiaire verpakking van gerecycled materiaal

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 021.12
- **Onderwerp:** Verpakkingen

Wanneer kartonnen dozen worden gebruikt voor secundaire en/of tertiaire verpakkingen, dienen deze voor minstens 80% uit post-consumer gerecycled karton te bestaan.

Wanneer niet-biobased kunststof folie of -vellen worden gebruikt voor secundaire en/of tertiaire verpakkingen, dienen deze voor minstens 75% uit gerecycled materiaal te bestaan.

Bij dit criterium gaat het om materiaal dat afkomstig is van producten die al een eerdere gebruiksfunctie hebben vervuld, zoals consumentenafval (post-consumer fase).

Als er om bepaalde redenen niet kan worden voldaan aan deze eis, moet de inschrijver dit onderbouwd toelichten.

Definities, conform Besluit beheer verpakkingen 2014 §1. Begripsbepalingen, Artikel 1:

1. verpakkingen: alle producten, vervaardigd van materiaal van welke aard ook, die kunnen worden gebruikt voor het insluiten, beschermen, verladen, afleveren en aanbieden van andere producten, van grondstoffen tot afgewerkte producten, over het gehele traject van producent tot gebruiker of consument, wegwerpartikelen die voor dit doel worden gebruikt daaronder begrepen, waarbij verpakkingen uitsluitend omvatten verkoop- of primaire verpakkingen, verzamel- of secundaire verpakkingen en verzend- of tertiaire verpakkingen, en
  - a. waarbij producten als verpakking worden beschouwd indien zij aan het vorenstaande voldoen, ongeacht andere functies die de verpakking ook kan vervullen, tenzij het product integraal deel uitmaakt van een ander product en het nodig is om dat product tijdens zijn levensduur te bevatten, te ondersteunen of te bewaren en alle elementen bedoeld zijn om samen gebruikt, verbruikt of verwijderd te worden;
  - b. waarbij producten die ontworpen en bedoeld zijn om op het verkooppunt te worden gevuld alsmede wegwerpartikelen die in gevulde toestand worden verkocht of die ontworpen en bedoeld zijn om op het verkooppunt te worden gevuld, slechts als verpakking worden beschouwd indien zij een verpakkingsfunctie hebben, en
  - c. waarbij de componenten van een verpakking en de bijbehorende in de verpakking verwerkte elementen worden beschouwd als deel van de verpakking waarin ze verwerkt zijn en waarbij de bijbehorende elementen die aan een verpakt product hangen of bevestigd zijn en die een verpakkingsfunctie hebben, als verpakking worden beschouwd, tenzij zij integraal deel uitmaken van dit product en alle elementen bedoeld zijn om samen verbruikt of verwijderd te worden.
2. verkoop- of primaire verpakking: verpakking die zo is ontworpen dat zij voor de eindgebruiker of consument op het verkooppunt een verkoopheenheid vormt.
3. verzamel- of secundaire verpakking: verpakking die zo is ontworpen dat zij op het verkooppunt een verzameling van een aantal verkoopheenheden vormt, ongeacht of deze als dusdanig aan de eindgebruiker of consument wordt verkocht, dan wel alleen dient om de rekken op het verkooppunt bij te vullen en die van het product kan worden verwijderd zonder dat dit de kenmerken ervan beïnvloedt.
4. verzend- of tertiaire verpakking: verpakking die zo is ontworpen dat het verladen en het vervoer van een aantal verkoopheenheden of verzamelverpakkingen wordt vergemakkelijkt om fysieke schade door verlading of transport te voorkomen, weg-, spoor-, scheeps- of vliegcontainers daaronder niet begrepen.

**Definitie gerecycled of secundair materiaal :**

materiaal dat verkregen is via opwerking van afvalmateriaal. Dit kan een afvalstroom in een productieproces zijn (Pre-consumer fase) of afkomstig van producten die al een eerdere gebruiksfunctie hebben vervuld, zoals consumentenafval (Post-consumer fase).

- Pre-consumer materiaal (of: postindustriële restmateriaal) is restmateriaal dat geen afval wordt in een productieproces. Uitgesloten is hergebruik zoals nabewerking en schroot, dat gegenereerd wordt in een proces en kan worden teruggewonnen binnen hetzelfde proces. Het gaat om materiaal gegenereerd door de industrie en niet is gebruikt door de consument;
- Post-consumer materiaal is restmateriaal dat door huishoudens of door commerciële, industrieën institutionele voorzieningen wordt geproduceerd in hun rol als eindgebruikers van het product en dat niet langer voor het beoogde doel kan worden gebruikt. Dit omvat retouren van materiaal uit de distributieketen.  
Het gaat om materiaal afkomstig uit eerder gebruik of uit reststromen en dat primaire

materialen vervangt. Het materiaal kan afkomstig zijn van zowel soortgelijke als andersoortige producten dan het doelproduct. Kenmerkend voor recycling is dat het materiaal gescheiden wordt tot een zo zuiver mogelijke grondstof en aan het begin van een productieproces wordt heringevoerd. Op voorhand van het recyclingproces is doorgaans niet bekend in welk eindproduct het materiaal terecht komt. Er is een bewerking nodig om de materialen opnieuw in te kunnen zetten in de oorspronkelijke of andere toepassing.

#### *Toelichting voor de inkopende organisatie*

Benodigde stapelsterkte, of gekoeld transport zijn twee voorbeelden van een onderbouwing die aangeeft dat bij kartonnen dozen een lager percentage gerecycled materiaal realiseerbaar is, om de nodige sterkte van de doos te waarborgen.

#### *Mogelijke bewijsmiddelen*

- Technische productspecificaties van de verpakkingen of andere documentatie waaruit blijkt dat aan dit criterium is voldaan.
- Of gelijkwaardig.

## 9 Schoonmaak / Desinfecterende bestanddelen bij handreiniging zijn uitgesloten

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 021.18
- **Onderwerp:** Schoonmaakmiddelen

Producten ten behoeve van handreiniging binnen sanitaire ruimten bevatten geen desinfecterende bestanddelen, tenzij hier nadrukkelijk om is verzocht door de inkopende organisatie.

#### *Mogelijke bewijsmiddelen*

- Voor handzeep:
  - overzicht van de gebruikte reinigingsmiddelen en de samenstelling;
  - documentatie waaruit blijkt dat zij voldoen aan de eisen, zoals beschreven in de EU GPP criteria for indoor cleaning services
  - of gelijkwaardig.
- Voor textielhandoekrollen
  - documentatie waaruit blijkt dat producten voldoen aan de eisen, zoals beschreven in het Besluit van de Commissie van 5 juni 2014 tot vaststelling van de milieucriteria voor de toekenning van de EU-milieukeur aan textielproducten
  - of gelijkwaardig.
- Voor tissuepapierproducten
  - documentatie waaruit blijkt dat producten voldoen aan de eisen, zoals beschreven in het [Besluit tot vaststelling van de EU-milieukeurcriteria voor grafisch papier en de EU-milieukeurcriteria voor tissuepapier en tissueproducten](<https://eurlex.europa.eu/legalcontent/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019D0070&from=NL>)

- of gelijkwaardig.

*Bijbehorende contractbepaling*

De opdrachtnemer levert periodiek een overzicht van de gebruikte producten, inclusief het totaalvolume aan handreinigingsproducten en een specificatie van de samenstelling, waaruit blijkt dat géén desinfecterende bestanddelen zijn gebruikt. Voor de reinigingsmiddelen waarbij nadrukkelijk is gevraagd om desinfecterende bestanddelen bevat dit overzicht zowel het totaal volume aan handreiniging producten als het percentage en de omschrijving van het desinfecterende bestanddeel.